PP | DANMARK | POLITIK | Myndigheder på stribe afviste at have anerkendt ægteskaber med mindreårige. Så fandt ministeriet dem på en liste

Annonce

Da de blev spurgt, afviste kommuner, at de havde blåstemplet ægteskaber med mindreårige. En liste viste noget andet. Nu får par besked om, at deres ægteskab annulleres.

Myndigheder på stribe afviste at have anerkendt ægteskaber med mindreårige. Så fandt ministeriet dem på en liste

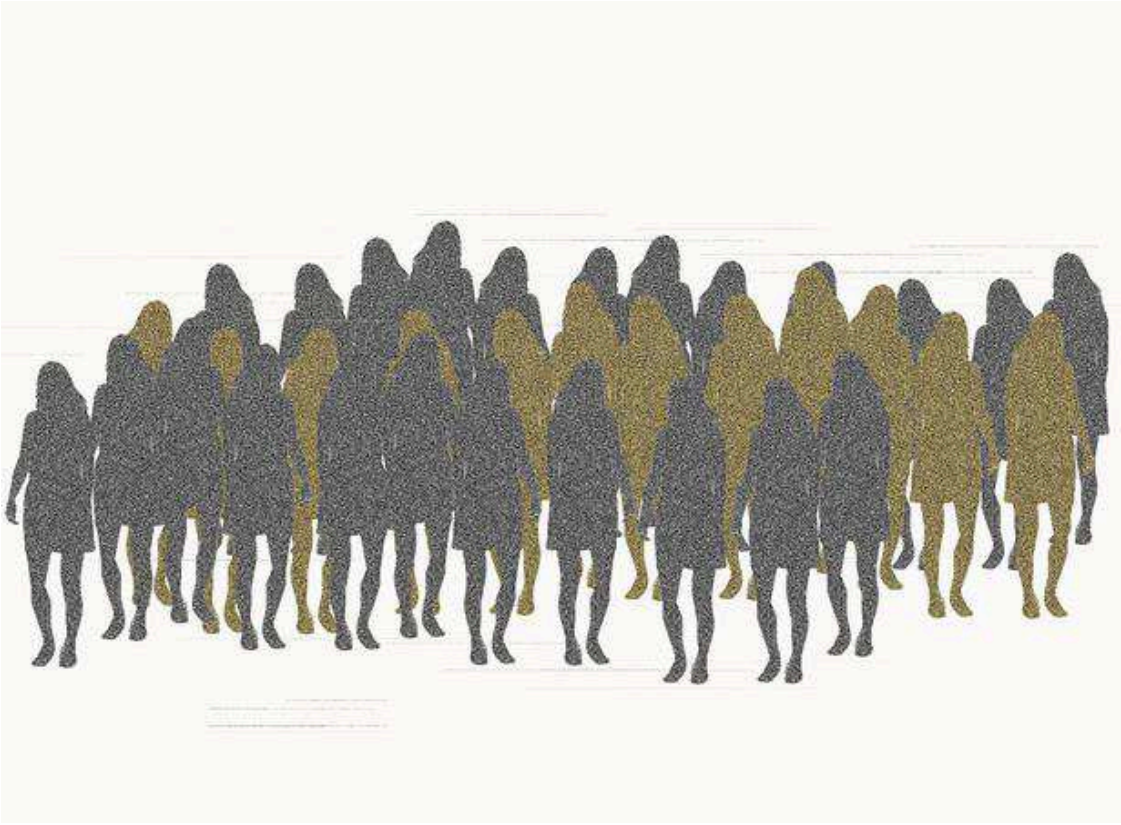

Foto: CVL

POLITIK
24. OKTOBER 2024, 20.35

LYT TIL ARTIKLEN

GEM ARTIKLEN
10:33

MORTEN SKÆRBÆK
Politisk reporter

et var lidt af et mysterium.

Politisk reporter

NYT NYT

POLITIKEN
The New York Times

NYT NYT

havde godkendt en lang række ægteskaber indgået med mindreårige.

I 2017 afskaffede Folketinget ellers muligheden for, at par via såkaldte kongebreve kunne få dispensation til at blive registreret som gift, hvis en eller begge parter var under 18 år. Med få undtagelser burde par i Danmark heller ikke kunne få registreret et ægteskab, der var indgået i udlandet, hvis en eller begge havde været mindreårig på vielsestidspunktet.

Men nu kunne ministeren fortælle, at danske myndigheder rent faktisk i omegnen 200 gange siden 2017 havde registreret og dermed godkendt den slags ægteskaber, der var indgået i udlandet.

»Alle mine alarmklokker ringer«, sagde ministeren, der ikke kunne afvise, at tallene var udtryk for tvangsægteskaber.

Dengang gik Politiken i gang med at undersøge, hvor i landet det var lykkedes parrene at få ægteskaberne registreret. Bolig- og Socialministeriet kunne ikke oplyse, hvor sagerne stammede fra. Derfor virkede et oplagt at begynde med at kontakte kommunerne en efter en. Politiken startede med dem, hvor der bor flest indvandrere med ikkevestlig baggrund.

Men som det lød fra eksempelvis Københavns Kommune: Her fandtes der nul eksempler på, at man de seneste år havde registreret og dermed anerkendt denne type ægteskaber. Tværtimod var kommunen »meget opmærksomme på, at en vielse foretaget i udlandet kun registreres i cpr, hvis begge parter var 18 år eller derover ved ægteskabets indgåelse«, lød svaret til Politiken.

Annonce

Da svaret tikkede ind fra Odense Kommune, lød det ligeledes: nul eksempler.

Aalborg, Brøndby, Høje-Taastrup, Frederiksberg ... Alle kommuner oplyste, at eksemplerne altså ikke stammede fra dem.

Men det viste sig ikke at stemme.

Politiken har fået aktindsigt i mailkorrespondancer fra Bolig- og Socialministeriet, der dokumenterer, at det omkring maj lykkedes embedsmænd at trække tal ud af cpr-registeret, så der kunne laves en særlig liste. En liste, hvor det nu kunne ses, hvilke myndigheder der siden 2017 havde registreret og dermed officielt anerkendt ægteskaber indgået i udlandet på et tidspunkt, hvor en eller begge parter var under 18 år.

Alle de kommuner, der svarede Politiken, at ingen eksempler stammede derfra, fremgår på listen, der tæller i alt 273 sager.

»Høje-Taastrup Kommune svarede i god tro«, lyder det nu fra lederen af Borgerservice i kommunen.

FAKTA

Reglerne

I Danmark kan man først blive gift, når man er blevet myndig – altså er fyldt 18 år

Før i tiden kunne man søge dispensation fra reglerne via et såkaldt

FOLD UD

denne slags ægteskaber, da praksissen blev et brandvarmt emne på Christiansborg på grund af historier i Berlingske.

Nu er flere kommuner til gengæld gået i gang med at undersøge, hvordan de kan annullere parrenes ægteskaber igen.

> **Tallet er dybt alarmerende**
> Sophie Hæstorp Andersen (S), social- og boligminister

Nogle oplyser til Politiken, at de allerede har udstedt afgørelser, hvor par kan læse, at deres ægteskabsstatus ophæves, så de fremover kommer til at fremgå som ugifte i CPR-registeret.

Foreholdt den oplysning siger den nye social- og boligminister Sophie Hæstorp Andersen (S):

»Det kunne jo så godt tyde på, at jeg har ret i min bekymring: At tallet (de 273 anerkendte ægteskaber, red.) er dybt alarmerende«.

Med så mange sager mener ministeren nemlig ikke, det kan afvises, at kommunerne har været for lempelige og i nogle tilfælde handlet i strid med loven, når de har blåstemplet udenlandske ægteskaber.

»Og det er det, vi skal til bunds i«, siger Hæstorp Andersen.

»Det er jo helt forfærdeligt, at mindreårige piger rundt om i verden ender i et ægteskab med en ældre mand. Og vi har grundlæggende den holdning, at børn skal have lov til at være børn. Det er derfor, loven er blevet ændret, så det kun skal være muligt at anerkende udenlandske ægteskaber med mindreårige, hvis der er tvingende grunde til det«, siger hun.

En særlig liste

Generelt har de danske myndigheder haft svært ved at slå fast, hvor omfangsrig praksissen med at godkende denne type ægteskaber er.

I interne mailkorrespondancer blandt embedsmænd i Social- og Boligministeriet og kollegaerne i cpr-kontoret, som Politiken har fået aktindsigt i, kan man læse, hvordan der er lagt et anseeligt arbejde i at finde ud af, om man kunne stole på de tal, man fik ind fra cpr-registeret, da man forsøgte at fremsøge en slags overblik.

Til at begynde med lå fokusset på at krydstjekke de data, der lå til grund for, at det i Danmarks Statistiks taldatabase så ud til, at mere end 1.200 mindreårige i perioden 1996 til 2015 havde fået dispensation til at blive gift via såkaldte kongebreve.

For snart et år siden opdagede Berlingske tallene, og avisen kunne dengang fortælle, at der i sagerne i stor stil var tale om ikkevestlige piger.

Da ministeren blev kaldt i samrådet for at forklare, hvorfor myndighederne havde givet så mange dispensationer, i tiden før kongebrevet blev afskaffet ved lov i 2017, havde hun dog medbragt en ny statistik.

dansk myndighed til at anerkende deres ægteskab fra hjemlandet og få det registreret i det offentliges systemer, selv om mindst en af dem havde været under 18, dengang de blev viet.

Ministeren havde fået oplyst, at der fandtes omkring 200 af den slags eksempler.

Og det var det, embedsmænd i ministeriet nu blev sat til at kvalificere, mens Politiken begyndte at kontakte kommune efter kommune for at spørge, om de mon var en af de myndigheder, der blev talt om på Christiansborg.

Mailkorrespondancer mellem ansatte i Social- og Boligministeriet og cpr-kontoret viser, at man et par måneder senere var blevet en del klogere.

I maj var det nu lykkedes at lave en liste, hvor i alt 273 ægteskaber, der var blevet anerkendt siden 2017, var indkredset. Hvilke myndigheder der havde udstedt dispensationerne, var det også lykkedes at opliste. Og i samme måned begyndte ministeriets embedsmænd at forberede et brev, der skulle sendes ud til langt størstedelen af landets kommuner, som altså fremgik på listen.

Alle blev de bedt om at redegøre for hver enkelt sag, hvor kommunen havde anerkendt og registreret et ægteskab fra udlandet, der var indgået, mens en eller begge parter var under 18 år. Noget, der kun må ske, hvis der »foreligger tvingende grunde herfor«, som der står i loven.

Det var nu, at eksempelvis Københavns Kommune pludselig fandt ud af, at kommunen ikke havde 0, men faktisk 21 tilfælde af par, der havde haft held til at få den her type ægteskab registreret og dermed anerkendt i Danmark via hovedstadskommunen.

Odense Kommune havde på samme måde ikke nul, som kommunen oplyste til Politiken, men otte tilfælde.

»Det er naturligvis en fejl, at vi ikke har været tilstrækkeligt opmærksomme på at tjekke alderen ved indgåelsen af ægteskabet«, forklarer Lene Djurhuus, kontorchef i Borgerservice i Odense, i en mail.

Hun tilføjer:

»Nu er vi ved at gennemgå de otte sager og undersøger handlemuligheder i forhold til eventuel annullering af de registrerede vielser«.

Annulleringer

Høje-Taastrup Kommune forklarer også, at man reelt heller ikke anede, at eksempler stammede herfra, før Social- og Boligministeriet i maj henvendte sig og pegede på to sager, der fremgik af embedsmændenes liste.

Kommunen kontaktede herefter cpr-registeret og fandt ganske rigtigt nu to sager.

»Høje-Taastrup Kommune svarede i god tro – ud fra de oplysninger, som var tilgængelige for os – at vi ikke havde kendskab til nogen eksempler«, skriver Malene Marbjerg, lederen af Borgerservice i kommunen.

kan ske, hvis der »der foreligger tvingende grunde herfor, og parterne stilles i en urimelig situation, hvis ægteskabet ikke anerkendes«. Og den vurdering holder kommunen altså fast i.

I den anden sag har parret ikke kunnet fremlægge tilstrækkelig dokumentation for hverken vielsen eller de særlige omstændigheder, der skal til, for at der kan dispenseres fra reglerne.

Det ægteskab er dermed nu annulleret af Høje-Taastrup Kommune.

Samme historie gør sig gældende i Frederiksberg Kommune.

Efter at kommunen i midten af maj blev oplyst af ministeriet om, at der faktisk fandtes en enkelt sag her, har kommunen sendt en varsling til parret om, at deres ægteskabsregistrering nu stod til at blive annulleret i cpr-registeret.

Kommunen modtog aldrig en reaktion.

Sagen blev afgjort.

Parret fremgår nu som ugifte i det offentliges registre.

Undersøgelse på vej

I denne måned kunne cpr-kontoret i Digitaliseringsministeriet sende et statusnotat til Social- og Boligministeriet, der viser, at der nu ikke længere er 273 registrerede vielser med mindreårige fra 2017 og frem, men at der nu er 98 sager.

I hvor høj grad der er blevet ryddet ud i fejlregistreringer, og hvor meget nedgangen skyldes, at kommuner har trukket godkendelser af ægteskaber tilbage, efter Social- og Boligministeriet indledte en tilsynssag, er uklart.

Mens myndighederne stadig er i gang med at opklare de nærmere omstændigheder, er der på Christiansborg varslet en uvildig undersøgelse af hele sagen.

Ifølge social- og boligministeren ligger der nu et udkast til et opdrag.

»Og det er vi i gang med at drøfte med Folketingets partier«, siger hun.

KRISTIAN CORFIXEN

FORTSÆT MED AT LÆSE

Minister på samråd om myndigheders ageren: »Det fatter jeg simpelthen ikke, hvordan kan foregå«

Minister reagerer på nye tal om ægteskaber med mindreårige

MEST LÆSTE